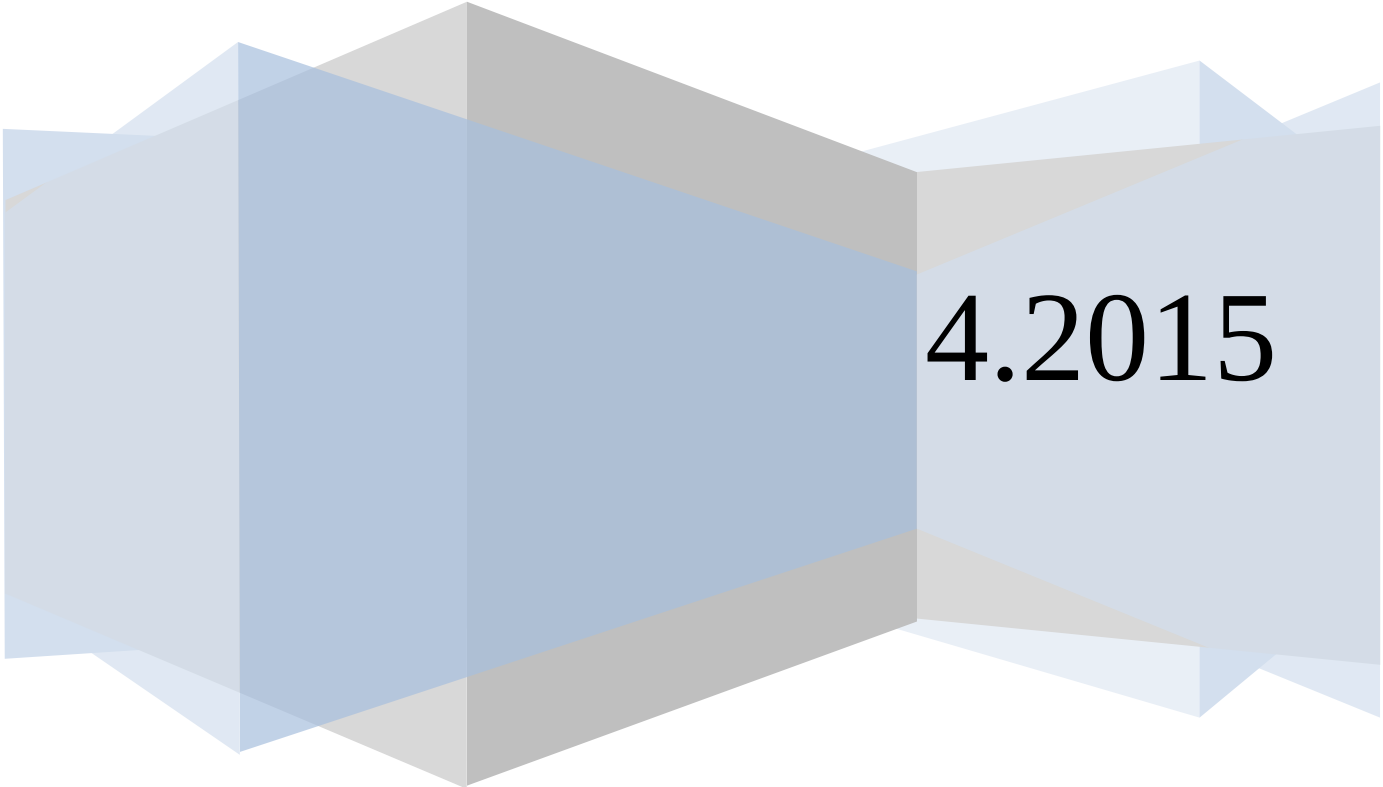

Ban Quan hệ Quốc tế - VCCI

HỒ SƠ THỊ TRƯỜNG MÔ DẪM BÍCH

Người liên hệ: Tạ Tuyết Mai
Tel: 04.35742022
Email: maitt@vcci.com.vn

4.2015

HỒ SƠ THỊ TRƯỜNG MÔ DẪM BÍCH

MỤC LỤC

I. GIỚI THIỆU CHUNG.....	1
1. Các thông tin cơ bản.....	1
2. Lịch sử.....	1
3. Đường lối đối ngoại.....	2
II. TÌNH HÌNH KINH TẾ.....	3
1. Tổng quan.....	3
2. Các ngành kinh tế mũi nhọn:.....	3
3. Các chỉ số kinh tế	3
III. QUAN HỆ NGOẠI GIAO – CHÍNH TRỊ VỚI VIỆT NAM	4
Các chuyến thăm cao cấp gần đây.....	4
IV. QUAN HỆ KINH TẾ VỚI VIỆT NAM	4
1. Hợp tác thương mại.....	4
2. Hợp tác trong các lĩnh vực khác	5
V. HỢP TÁC VỚI VCCI.....	5
1. Thỏa thuận hợp tác đã ký kết	5
2. Hoạt động đã triển khai	5
VI. THÔNG TIN HỮU ÍCH.....	6
1. Địa chỉ hữu ích	6
2. Các thông tin khác.....	6

PHỤ LỤC THAM KHẢO

Bảng 1. Xuất khẩu VN – Mô dăm bích

Bảng 2. Nhập khẩu VN – Mô dăm bích

I. GIỚI THIỆU CHUNG

1. Các thông tin cơ bản

Tên nước	Nước Cộng hòa Mô dăm bích (Republic of Mozambique)
Thủ đô	Maputo
Quốc khánh	25/6
Diện tích	799,380 km ²
Dân số	23,515,934 người (tính đến tháng 7/2012)
Khí hậu	Nhiệt đới.
Ngôn ngữ	Tiếng Bồ Đào Nha
Tôn giáo	23.8 % đạo truyền thống, 17.5% Thiên chúa giáo, 17.8% đạo Hồi
Đơn vị tiền tệ	Đồng meitcai (MZM), 1 USD = 31.2 MZM (2014)
Múi giờ	GMT + 2.00
Thể chế	Mô dăm bích theo chế độ Cộng hòa, đa đảng. Đảng cầm quyền : Đảng Mặt trận Giải phóng Mô-dăm-bích (FRELIMO)
Tổng thống	Ngài Filipe Jacinto NYUSI (tháng 1 năm 2015)
Thủ tướng	Carlos Agostinho DO ROSARIO

2. Lịch sử

Những người Mô-dăm-bích hiện nay đại bộ phận đều từ miền Nam Xu-đăng đến. Từ thế kỷ 15, người Bồ đào nha đến Mô-dăm-bích dần dần biến khu vực này thành thuộc địa buôn bán nô lệ, thuộc địa khai

thác và thuộc địa di dân bản xứ. Sau Hội nghị Berlin 1885, bộ máy thống trị thực dân được áp đặt trên toàn bộ lãnh thổ Mô-dăm-bích.

Ngày 25/6/1962, Mặt trận Giải phóng Mô -dăm-bích (FRELIMO) ra đời. Tháng 2/1977 tại Đại hội III của Mặt trận FRELIMO tuyên bố chuyển thành Đảng FRELIMO lấy chủ nghĩa Mác Lê -nin làm nền tảng tư tưởng. Đảng FRELIMO đã lãnh đạo cuộc đấu tranh vũ trang của nhân dân Mô -dăm-bích chống thực dân Bồ, góp phần lật đổ chính quyền phát xít Bồ Đào Nha (25/4/1974). Chính quyền mới Bồ Đào Nha ký hiệp định Lusaka (7/9/74) công nhận quyền độc lập của Mô-dăm-bích. Ngày 25/6/1975, Chủ tịch FRELIMO, Xa-mô-ra Mác-xen (Samora Machel) tuyên bố thành lập nước CHND Mô-dăm-bích (nay là CH Mô-dăm-bích). Liên xô cũ, các nước XHCN đã tích cực giúp Mô-dăm-bích về quân sự, chính trị và phân nạo về kinh tế. Mỹ, phương Tây, Nam Phi giúp đỡ, huấn luyện lực lượng đối địch RENAMO thành công cụ chống CNCS ở Mô-dăm-bích, tiến hành cuộc chiến tranh phá hoại, ngăn chặn sự ủng hộ đối với ANC.

Từ 1990, FRELIMO điều chỉnh chính sách, chuyển hướng theo trào lưu xã hội dân chủ. Trong nước, Mô-dăm-bích tiến hành cải cách chính trị, chấp nhận đa đảng (8/1990), dân chủ hóa xã hội sâu rộng trong nhân dân.

Qua trung gian của Italia, Chính phủ Mô-dăm-bích đã đàm phán trực tiếp với Mặt trận Giải phóng Mô-dăm-bích (RENAMO) nhằm tìm ra giải pháp chính trị cho cuộc nội chiến kéo dài 16 năm.

Ngày 4/10/1992, với sự chứng kiến của LHQ, Mỹ, Pháp, Bồ Đào Nha, Tổng thống Mô-dăm-bích Giô-oa-kim Chít-xa-nô (Joaquim Alberto Chissano) và lãnh tụ RENAMO, A-phôn-xô Đờ-la-kha-ma đã ký Hiệp định hoà bình về Mô-dăm-bích quy định ngừng bắn, tổ chức tổng tuyển cử đa đảng vào tháng 10/1994.

Tháng 10/1994 cuộc tổng tuyển cử đa đảng đầu tiên ở Mô -dăm-bích đã bầu trực tiếp Tổng thống và 250 đại biểu Quốc hội. Ông Giô-oa-kim Chít-xa-nô, Chủ tịch Đảng FRELIMO đắc cử Tổng thống, Đảng FRELIMO giành được 129/250 ghế đại biểu Quốc hội. Ngày 9/12/1994, Tổng thống Giô-oa-kim Chít-xa-nô tuyên thệ nhậm chức và thành lập Chính phủ đoàn kết, hòa hợp dân tộc.

Cuộc tổng tuyển cử tháng 12/2004, ứng cử viên Đảng cầm quyền FRELIMO A-man-dô Gu-ê-bu-da đã trúng cử Tổng thống nhiệm kỳ 5 năm với 63% số phiếu trong khi lãnh đạo phe đối lập RENAMO, ông A-phôn-xô Đờ-la-kha-ma chỉ đạt 31.7% số phiếu. Ngoài ra, Đảng cầm quyền FRELIMO cũng giành thắng lợi áp đảo tại bầu cử Quốc hội với 62% số phiếu, nâng số ghế trong Quốc hội lên 160/250 ghế. RENAMO chiếm 90/250 ghế (giảm 27 ghế).

Tháng 7/2003, Mô-dăm-bích là Chủ tịch luân phiên của Liên minh Châu Phi (AU).

Từ 10 -14/11/2006, Mô-dăm-bích tổ chức Đại hội toàn quốc lần thứ 9 Đảng cầm quyền FRELIMO. Đại hội tiếp tục thực hiện những cam kết của các Đại hội trước đối với những vấn đề quốc tế. Về đối nội thực hiện kế hoạch 5 năm (2004 – 2009) của Chính phủ nhằm xây dựng đất nước, phát triển kinh tế và chống tham nhũng.

3. Đường lối đối ngoại

Mô-dăm-bích là thành viên tích cực của Liên minh Châu Phi (AU), KKL, Cộng đồng các nước nói tiếng Bồ Đào nha (PALOP), Khối liên hiệp Anh (Commonwealth). Với cương vị Chủ tịch Liên minh châu Phi (AU) năm 2003, Mô-dăm-bích đóng góp tích cực vào việc giải quyết xung đột, tăng cường hợp tác đấu tranh bảo vệ lợi ích chính đáng của các nước Châu Phi và các nước đang phát triển.

Đối với Trung Quốc : Mô-dăm-bích khẳng định cam kết thực hiện chính sách một nước Trung Hoa, chống lại chính sách đòi độc lập của Đài Loan và việc Đài Loan gia nhập các tổ chức quốc tế mang tính chất 1 nước có chủ quyền. Trung Quốc đã tuyên bố xóa nợ 20 triệu USD cho Mô-dăm-bích (2/2007) và

miễn thuế hàng nhập khẩu từ Mô -dăm-bích từ 190 lên 442 mặt hàng. Trung Quốc đã xây dựng trụ sở Bộ Ngoại giao cho Mô -dăm-bích và sẽ xây 1 sân vận động quốc gia và nhiều trường học trong thời gian tới.

Trong chính sách đối ngoại hướng về châu Á, Mô-dăm-bích chủ trương tăng cường quan hệ hợp tác với Việt Nam, nhất là khôi phục hợp tác trên các lĩnh vực chuyên gia giáo dục, y tế, nông nghiệp và mở rộng sang các lĩnh vực khác như quốc phòng, thương mại, đầu tư.

II. TÌNH HÌNH KINH TẾ

1. Tổng quan

Mô-dăm-bích là nước nông nghiệp, sản phẩm chính là hạt điều, củi dừa, chè, bông, mía, lạc. Nền kinh tế nước này còn dựa vào cung cấp dịch vụ như xuất khẩu điện (Mô-dăm-bích có đập thủy điện nổi tiếng Cahora Basa), dịch vụ cảng, đường giao thông quá cảnh cho các nước láng giềng. Mô-dăm-bích đạt nhiều thành công trong quá trình cải cách kinh tế, sử dụng hiệu quả nguồn tài trợ của quốc tế, duy trì tăng trưởng liên tục từ 7% đến 8%/năm, xoá đói giảm nghèo. Hàng năm, Mozambique phải nhập từ 20-30 vạn tấn gạo.

2. Các ngành kinh tế mũi nhọn:

Nông nghiệp: Bông, mía, chè, ngô, dừa, khoai tây, hoa hướng dương, thịt bò, gia cầm, hoa quả nhiệt đới.

Công nghiệp: Thực phẩm, hoá chất, đồ uống, nhôm, sản phẩm dầu dệt may, xi măng, kính, thuốc lá sợi.

3. Các chỉ số kinh tế

	2010	2011	2012	2013	2014
GDP (ppp)	22.24 tỷ USD	23.87 tỷ USD	26.31 tỷ USD	28.15 tỷ USD	29.76
Tăng trưởng GDP	6.8%	7.2%	7.4%	7%	8.3%
GDP theo đầu người	1,000	1,100	1,200	1,200	1,100
GDP theo ngành	Nông nghiệp: 28.9%- Công nghiệp: 24%- Dịch vụ: 47.1%				
Lực lượng lao động		9.973 triệu	10.21 triệu	10.53 triệu	12.25 triệu
Tỷ lệ thất nghiệp (2004)			21%	NA	N.A
Tỷ lệ lạm phát	13%	11.7%	2.1%	4.4%	3%
Mặt hàng nông nghiệp	Bông, mía, chè, ngô, dừa, khoai tây, hoa hướng dương, thịt bò, gia cầm, hoa quả nhiệt đới.				
Các ngành công nghiệp	Thực phẩm, hoá chất, đồ uống, nhôm, sản phẩm dầu dệt may, xi măng, kính, thuốc lá sợi.				
Tăng trưởng công nghiệp			8%	8%	9%
Kim ngạch xuất khẩu	2.243 tỷ USD	2.646 tỷ USD	3.43 tỷ USD	3.92 tỷ USD	4.34 tỷ USD
Mặt hàng chính	Nhôm, hạt điều, bông, gỗ, tôm, đường, chanh.....				
Kim ngạch nhập khẩu	3.335 tỷ USD	3.846 tỷ USD	6.168 tỷ USD	7.068 tỷ USD	8.95 tỷ USD
Mặt hàng chính	Lương thực, thực phẩm, hàng tiêu dùng, sản phẩm chế tạo (máy móc thiết bị,				

	hàng tiêu dùng, phương tiện vận tải), hoá chất, dược phẩm, nguyên liệu công nghiệp, dầu thô...
--	--

III. QUAN HỆ NGOẠI GIAO – CHÍNH TRỊ VỚI VIỆT NAM

Việt Nam và Mô dăm bích chính thức thiết lập quan hệ ngoại giao vào ngày 25/6/1975. Mô dăm bích cử Đại sứ thường trú tại Bắc kinh kiêm nhiệm Việt Nam . Năm 2008, ta chính thức lập Đại sứ quán tại Mô dăm bích. Tháng 10/2007, Ông Lê Thiết Thảo được cử làm Lãnh sự danh dự Mô-dăm-bích tại Việt Nam và lập Văn phòng Lãnh sự danh dự Mô-dăm-bích tại Hà Nội.

Các chuyến thăm cao cấp gần đây

Các đoàn Mô dăm bích thăm Việt Nam :

Chủ tịch đảng FRELIMO Samora Machel (1971), Tổng thống Samora Machel (1984), Tổng Bí thư đảng FRELIMO Mamuel Tome (5/7/1966), Thứ trưởng quốc phòng Henrique Banze (4/2004), Bộ trưởng Ngoại giao và Hợp tác Alcinda Antonio (8/2006), Tổng thống Mô dăm bích Armando Emilio Guebura (01/2007).

Các đoàn Việt Nam thăm Mô dăm bích :

Phó Chủ tịch nước Nguyễn Hữu Thọ (1978), Trung tướng Trần Văn Quang (9/1979), Phó Thủ tướng Nguyễn Văn Giáp (1980), Bộ trưởng Ngoại giao Nguyễn Mạnh Cầm (3/1995), Thứ trưởng Thương mại Lê Danh Vĩnh (3/2002), Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa (11/2003).

Các thoả thuận/ hiệp định đã ký giữa hai nước :

Hiệp định Thương mại, Hiệp định khung về hợp tác KT, VH, KH và CN (11/2003); Nghị định thư Hợp tác giữa hai Bộ Ngoại giao (11/2003). Biên bản hợp tác giữa hai Bộ Quốc phòng (4/2004); Hiệp định song phương về Nông nghiệp, y tế, giáo dục (1/2007). Hiệp định Miễn thị thực cho người mang hộ chiếu ngoại giao và công vụ (04/4/2008).

IV. QUAN HỆ KINH TẾ VỚI VIỆT NAM

1. Hợp tác thương mại

Việt Nam và Mô-dăm-bích đã ký Hiệp định Thương mại năm 2003 tạo khuôn khổ pháp lý thuận lợi cho các doanh nghiệp hai nước hoạt động. Cho đến nay kim ngạch xuất nhập khẩu giữa hai nước đã có những bước phát triển mới nhưng vẫn chưa tương xứng với tiềm năng của mỗi nước.

Năm 2014 Xuất khẩu sang Mô-dăm-bích chỉ đạt 78,5 triệu USD, giảm 46% so với năm 2013 trong đó clanhke và xi măng đạt 608.000 tấn, trị giá 23,3 triệu USD. Nguyên nhân xuất khẩu sang thị trường này sụt giảm là do giảm xuất khẩu mặt hàng gạo (chỉ đạt 20 triệu USD, -32%) trước sự cạnh tranh gay gắt về giá của gạo Thái Lan, Ấn Độ. Các mặt hàng xuất khẩu quan trọng khác là phân NPK (9,4 triệu USD), máy móc thiết bị, dụng cụ phụ tùng (7,6 triệu USD), dây và cáp điện (5,7 triệu USD).

Kim ngạch xuất nhập khẩu Việt Nam – Mô-dăm-bích

Đơn vị: triệu đô la Mỹ

Năm	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Xuất khẩu	11,018	25,78	41,5	32,8	71,6	85,6	23,3	78,56
Nhập khẩu	6,318	10,32	5,5	12,5	16,4	15	5,3	20,29
Tổng kim ngạch	17,336	36,1	47	45,3	88	100,6	28,6	21.97

Nguồn: Tổng cục Hải quan

2. Hợp tác trong các lĩnh vực khác

Hai nước cũng đang trao đổi để thống nhất phương án triển khai các dự án hợp tác nông nghiệp:

- “Chuyển giao kỹ thuật nông nghiệp của Việt Nam cho Mô -dăm-bích, áp dụng biện pháp xoá đói giảm nghèo của nông dân Việt Nam ở Thung lũng Zambeze (GPZ),
- Dự án Hợp tác trồng lúa ở hai tỉnh Gaza và Zambezia giữa Mô dăm bích và Việt Nam thông qua tài trợ của Nhật Bản

Từ 1980 đến 1990, ta cử nhiều chuyên gia giáo dục, y tế, nông nghiệp sang công tác ở Mô-dăm-bích. Do khó khăn kinh tế của mỗi nước, ta tạm ngừng gửi chuyên gia và đóng cửa Đại sứ quán năm 1990. Công cuộc Đổi mới ở Việt Nam và cải cách kinh tế của Mô-dăm-bích đạt được nhiều thành tựu, duy trì tăng trưởng kinh tế cao. Trong bối cảnh trên, Việt Nam đang tích cực triển khai “Chương trình hành động quốc thúc đẩy quan hệ Việt Nam – Châu phi giai đoạn 2004-2010), coi trọng quan hệ với các nước bạn bè truyền thống, trong đó có Mô-dăm-bích và Mô-dăm-bích tăng cường quan hệ với các nước Châu Á trong đó có Việt Nam, đặc biệt là ưu tiên khôi phục quan hệ hợp tác trên các lĩnh vực nông nghiệp, y tế, giáo dục và mở rộng sang lĩnh vực mới như quốc phòng, thương mại, đầu tư.

V. HỢP TÁC VỚI VCCI

1. Thỏa thuận hợp tác đã ký kết

Tháng 11/2003 : VCCI đã ký thỏa thuận hợp tác với PTM và Công nghiệp Mô dăm bích nhân chuyến thăm Mô dăm bích của Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa.

2. Hoạt động đã triển khai

- Tháng 6/2006 : Hội thảo về cơ hội hợp tác và đầu tư Việt Nam – Mô dăm bích nhân chuyến thăm của Bộ trưởng Ngoại giao và Hợp tác Mô dăm bích Bà Alcinda Antonio de Abreu tại Hà Nội.
- Tháng 1/2007 : Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam-Mô dăm bích tại Hà Nội và TP Hồ Chí Minh nhân chuyến thăm của Tổng thống nước CH Mô-dăm-bích, ngài Armando Emilio Guebuza.

- Từ 25/8-03/9/2007 : Tổ chức đoàn Doanh nghiệp Việt Nam gồm 33 người tham dự Hội chợ quốc tế Maputo và tổ chức Diễn đàn Doanh nghiệp Việt Nam-Mô dăm bích tại Maputo.

- Tháng 4/2009 : Hội thảo “ Cơ hội hợp tác thương mại và đầu tư Việt Nam-Mô dăm bích” tại Hải Phòng nhân chuyến thăm của Bộ trưởng Ngoại giao và Hợp tác Mô dăm bích Ngài Oldermiro.

VI. THÔNG TIN HỮU ÍCH

1. Địa chỉ hữu ích

Đơn vị - Địa chỉ	Tel/Fax	Email/Website
Việt Nam		
Ban Quan hệ quốc tế, VCCI Số 9 Đào Duy Anh, Hà Nội	T: 84-4-35771380	tmaitt@vcci.com.vn
Đại sứ quán Mô dăm bích tại Bắc Kinh kiêm nhiệm Việt Nam Đại sứ : Mr. Antonio Inacio Junior 1-7-2 Ta yuan Diplomatic Office Bld. Beijing 100600 P.R. China	T: +010 65323664 F: 010 65325189	embchepol@embmoz.org www.mofa.gov.vn/vnemb.mb
Mô dăm bích		
Đại sứ quán Việt Nam tại Mô dăm bích 1. Nguyễn Văn Trung , Đại sứ Điện thoại: +258.21491989 Email: nguyenvantrung@mofa.gov.vn Av. Vladimir Lenine No26, Maputo, Mozambique	T: +258 305305 F: +258 305000	danggianghanoi@yahoo.com embavinamaputo@gmail.com www.mofa.gov.vn/vnemb.mb
Investment Promotion Centre Rue de Imprensa, No.332-R/C Maputo, Mozambique	T: +258 21313310 F: +258 21313325	rafique@cpi.co.mz www.cpi.co.mz

2. Các thông tin khác

*Website [CIA – The World Factbook](#)

*Website [Bộ Ngoại giao Việt Nam](#)